

Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszlón, I., Rákóczy-ut
289. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:
BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfize-
tőknek 3 pengő. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

A rokkantkérdés.

Minden magyar ember tudja, hogy a háboru rokkantjaival szemben a trianoni békében tönkretett és a későbbi gazdasági világválság során még jobban meggyöngyített országunk nem tudta úgy leróni a kötelességét, mint ezt mindannyian szeretnők. Az anyagi szolgáltatások, amelyeket az állam juttatni képes, nincsenek arányban a hálának, a tiszteletnek és megbecsülésnek azzal az érzésével, amellyel a világháboru szerencsétlen hősei: a magyar hadirokkantak iránt viseltünk.

A miniszterelnök most mégis törvényjavaslatot terjesztett a Ház elé, amelyben a nehéz helyzet ellenére is könnyíteni óhajt a rokkantak keserű sorsán. A képviselőház véderő és pénzügyi bizottságában elmondott beszéde ugyanazt az érzést fejezi ki, mint amelyre mi is az előbb céloztunk. Megmondja magyarul, hogy az állam pénzügyi nehézségei miatt nem képes a rokkantakat anyagilag úgy megsegíteni, amint szíve szerint kívánná s amint megérdemelnék. Mégis előterjeszti az új törvényjavaslatot, mert ha anyagilag csak ötszázezer pengővel jelent is többet a rokkantak számára ez a javaslat, mint az eddig érvényben levő, a rokkantak legalább látják, hogy a kormány igenis törődik az ügyükkel. A miniszterelnök azt reméli, hogy az újonnan betervezett törvényjavaslat a társadalom figyelmét is fokozottan rátereli majd a rokkantkérdésre s a törvény kapcsán kialakul majd olyan közvélemény, hogy törvényes nyomás nélkül is mindenki, aki teheti, részt vesz a rokkantak ellátásában. Azok a szavak, amelyeket a miniszterelnök a háboruban frontszolgálatot teljesítő szenvedéseiről mondott, nemcsak a mély együttérzést fejezték ki a volt bajtársakkal szemben, hanem egyben olyan ember szavai is voltak, aki maga is végigcsinálta azt a poklot, amely mindenkinek, aki benne szenvedett, megérte az idegzetét. Valóban ez a

kérdés nem politikai kérdés, a rokkantak ügyében hozott törvény nemzetnevelés akar lenni. Nincs is olyan magyar ember, aki a rokkantügyet politikai térére óhajtana terelni. Itt valóban egységfront van, a sajnálkozás egységfrontja, hogy nem tudunk számukra annyit nyújtani, amennyit szívünk szerint óhajtunk.

Mint már említettük, a rokkantak részére folyósított ellátás összege 500,000 pengővel emelkedik. Ezt az aránylag csekély emelkedést a miniszterelnök az ugynevezett kedvezmények elvének kiterjesztésével pótolja meg. A rokkantak számára juttatandó állami és társadalmi kedvezményekről van szó. Nem sorolhatjuk fel mindazt, amit kedvezmények címén a rokkantaknak juttatnak, csak a legfontosabbakat említjük fel. Jegyszedői, teremőri, ajtónálló állások, nyilvános parkokban és temetőben jegyszedői, felügyelői, parkőri állások kizárólag a hadirokkantaknak lesznek a jövőben fenntartva, illetőleg a női munkakörhöz tartozó állások, a hadiövezetek számára. Legalább 20 munkással dolgozó iparvállalatok kötelesek munkáslétszámuk tíz százalékának megfelelő arányban hadiövezeteket és hadirokkantakat alkalmazni. Ezer holdnál nagyobb mezőgazdasági birtokok tulajdonosai, haszonélvezői munkáslétszámuk tíz százalékát hadirokkantakból kötelesek kiválogatni. Állami, törvényhatósági, községi szállítóknál hadirokkant iparosokat és vállalkozókat más ajánlkozókkal szemben árelőnyben kell részesíteni. A dohányárusítási és korlátlan italmérési engedélyekre legalább 50 százalékban hadirokkantak tarthatnak igényt. Hadigondozási célt szolgáló intézmények vagyonát és jövedelmét a hadirokkantak támogatására kell fordítani. Ez a felsorolás csak pár kiszakított rész a kedvezményeknek abból a nagy tömegből, amelyet az új törvényjavaslat biztosít a hadirokkantak számára.

Ugyanezért azonban gondoskodás történik arról is, hogy egy-két anomália megszűnjék. A jövőben nem lesz lehetséges igénymegállapítás a rokkantságra, illetve a hadigondozottságra vonatkozóan. Lehetetlen állapot az, hogy a háboru befejezése után 14 évvel az ellátásra igényt tartók évente 3—4000 fő szaporodást tüntessenek fel. Ezenfelül a kormány felülvizsgálja az egyes rokkant-kategóriákat. Ez is elkerülhetetlenül szükséges intézkedés, ha a hadirokkantak ügyét a lehetőségek adta körülmények között igazságosan akarjuk rendezni.

Ha a kormány nem is tudott annyit adni, mint amennyit, legszívesebben adott volna, mégis az új törvényjavaslatból az érdekelteknek látni kell, hogy Gömbös Gyula miniszterelnökben megvan a hajlandóság a hadirokkantkérdés rendezésére. Mindenkori hangsúlyozta, hogy ezt lelkiismereti kötelességének tartja s a hadirokkant társadalom bizalommal remélheti, hogy ha az ország helyzete javul, abban az arányban fog javulni a kormány gondoskodása folytán az ő helyzete is a jövőben.

A róm. kath. ének- és dalegylet zászlószentelési ünnepélye.

Bensőségteljes ünnepség keretében, igazi szép sikerrel folyt le a „Hajdusoboszlói Róm. Kath. Ének- és Dalegylet” tizéves jubileuma és ezzel kapcsolatosan megtartott zászlószentelése.

Vasárnap reggel a 9 órai isteni-tiszteleten Azlen Emil esperes-plebános a róm. kath. templomban ünnepélyes isenitiztelet keretében szentelte meg az egyesület remek szép zászlóját. Isenitiztelet után a közönség és a vendégek a már felszentelt zászlóval átmentek az ipartestület székházába, élükön a zászlóanyával, Faller Jánosné urasszonnyal.

Itt már együtt voltak Hajdusoboszló város társadalmának meghívott előkelőségei, a város, a különböző egyházak, intézetek, egyesületek vezetői. Az ipartestület összes helyiségei megteltek az ünneplőkkel. A főemelvényt a zászlóanya és a koszos leányok foglalták el. A Hiszekegyet Tóth Imre karnagy vezetése mellett az Iparos Dalkör és a Róm. Kath. Ének- és Dalegylet férfikara énekelvén, Azlen Emil esperes-plebános, a jubiláló dalegylet egyházi elnöke tartotta meg nagy-szabású üdvözlő beszédét, melyben lelkes szavakkal vázolta a Róm. Kath. Ének- és Dalegylet tizéves munkásságát. Testvéri szeretettel üdvözölte a megjelent vendégeket és a közönséget. Az Iparos Dalkör újabb éneke után Göblyös Ferenc, a dalegylet világi elnöke magas színvonalu, emelkedett hangulatu ünnepi avató beszédet mondott, kiemelve szónoklatában a zászlónak, mint szimbó-

lumnak vonzó, lelkesítő erejét és a dalkultusznak magasztos jelentőségét. Hosszas éljenzés követte szavait. Az Iparos Dalkör jellegének meghallgatása után Faller Jánosné urasszony, zászlóanya illesztette be az első zászlószegyet a zászlónyélbe „Isten dicsőségére és a dal szeretetére” jellegével. A jubiláló dalegylet elénekelté ezután saját jellegét. Majd a zászlószegyek beverése vette kezdetét. A róm. kath. egyházét Azlen Emil, a jubiláns dalkörét Göblyös Ferenc, Hajdusoboszló megyei városét dr. Márton Gábor polgármester, a református egyházét Demjén Ferenc lelkész, a városi dalegyletét Bélteky Lajos elnök, az iparos dalkörét dr. Erdős Kálmán elnök, az izraelita egyházét Stahler Dániel hitközségi elnök, az Omke fióké Geller Sándor ügyvezető elnök, a Gazdakörét Borbély Gábor elnök, a Gazdálkodó Ifjak Egyesülete nevében Cseke Lajos alelnök, az ipartestületét Gáti Károly elnök, az iparos és kereskedő ifjuságát Nagy Zsigmond, a Szivgárdát Gajzer János igazgatótanító illesztette be a zászlónyélbe. Ezután a magánosok zászlószeg beverései következtek. A Himnusz hangjaival ért véget déli 12 óra után a lelkes, szép ünnepély.

Este 8 órakor az ipartestület disztermében 180 teritékes társasvacsorát rendezett az ünneplő dalegylet. Vacsora előtt a Róm. Kath. Ének- és Dalegylet férfikara és az alkalmi vegyeskara igen szépen sikerült énekszámokat adtak elő, melyeket meg kellett újránni is.

Ha DEBRECENBE utazik, keresse fel

HALÁSZ NÁNDOR ékszerész üzletét

a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

ahol legolcsóbban vásárolhat mindennemű arany és ezüst ékszereket!

Egy áttal
különböztetjük
meg a valódi
bankjegyet a
hamisítványtól

ASPIRIN
TABLETTÁKON
is megvan a va-
lóság jele: a
Bayer-kereszt.

Meghülés el-
ső jeleinél és
fájdalmaknál
Aspirin-Tabletták

Egyébként a lakomán a város közönségének minden számottevő rétege képviseltette magát. A kitűnően sikerült lakomán számos felköszöntő hangzott el, majd tánc következett, mely a késő éjjeli órákban végződött.

A korhadtt villanyoszlopok áldozatai.

Emlékeztet még közönségünk előtt az a megrendítő halálos szerencsétlenség, mely 1931 szeptember 7-én délelőtt Hajduszoboszlón történt. Felházi Elemér, Pecze János, Batár Sándor és Juhász Gyula villany-szerelők négy napszámmal kimentek a Gáti Tóth-utcába, hogy a korhadtt villanyoszlopokat kicseréeljék és a drótot leszereljék. Az egyik oszlop olyan korhadtt volt, hogy amikor felmászta rá, a pózna eldőlt s magával rántotta a másikat is, melyen szintén dolgozott két szerelő.

A szerencsétlenség alkalmával Pecze János és Felházi Elemér belső vérzést kaptak s meghaltak. A másik két szerelő közül Batár Sándor sebesült meg súlyosabban. A debreceni klinikán és itthon 2 hónapig kellett fektünie. Juhász Gyula egy hónapig fektült súlyos zúzódásokkal és agyrázkódással. A tragikus szerencsétlenség annak idején országos szenzációt váltott ki.

A nyomozás, illetve vizsgálat során olyan momentumok merültek fel, amelyek szerint Veress Bélát és Rédey Istvánt terheli a gondatlanság, mert a munkálatoknál nem jártak el kellő körültekintéssel. A lefolytatott vizsgálat során a debreceni királyi ügyészség két rendbeli gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége címen emelt vádat Veress Béla és Rédey István ellen.

A debreceni törvényszéken febr. 25-én tárgyalta a büntügyet dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa. A vádat dr. Kádár István ügyész képviselte, míg Veress Béla védője dr. Aczél Jenő ügyvéd volt. Özv. Felházi Elemérné és özv. Pecze Jánosné képviselőiben dr. Tóth Aurél ügyvéd jelent meg a főtárgyaláson. Batár Sándort dr. Grünberger Jakab ügyvéd, Juhász Gyulát dr. Hunyadi Béla ügyvédjelölt képviselte Rédey Istvánt ugyancsak dr. Aczél Jenő képviselte volna, miután azonban a tárgyalás során Veress Béla és Rédey István közötti érdekellentét mutatkozott, a tárgyalást vezető tanácselnök felhívására dr. Aczél csak Veress Bélát védte. Rédey védelmét a hírtelenben előhívott dr. Szabó Miklós ügyvéd látta el.

Mezei Bertalan miniszteri tanácsos és Nagy Ernő postaigazgató, mint ellenőrző szakértők jelentek

meg. Orvosszakértőként dr. Horváth Arthur törvényszéki orvost és dr. Ökrös Sándor klinikai tanársegédét idézte meg a törvényszék.

A vádirat ismertetése után Veress Béla 35 éves igazgató kihallgatására került a sor. Kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Ő nem volt köteles a villany-szerelőket ellenőrizni. Ez a főszereplő dolga. Amikor Rédey szólott neki valami hiányról, ő mindig a kellő időben intézkedett.

Rédey István 44 éves főszereplő előadta, hogy az igazgató utasítására küldte ki a szerelőket a rossz villany-póznák kicserélésére. Előzően tett javaslatot támasztófa beszerzésére s erre vonatkozóan írásban is betérjesztette indítványát. A kérdéses alkalommal neki a szesziföldébe is el kellett menni s így megosztott a dolga. Amikor a szerencsétlenség megtörtént, azután érkezett a helyszínére.

Batár Sándor előadta, hogy 1931 szeptember 7-én reggel Rédey István utasítására mentek ki a Gáti Tóth-utcába, hogy a korhadtt oszlopokat kicseréeljék. Csak két támaszfát vittek magukkal, mert több nem volt a raktárban. Mikor az egyik oszlopról a harmadik szál drótot is le akarták szerelni, a pózna megrecsicsent és ledőlt. Ugyanekkor kidőlt a másik pózna is. Ő az esés után elvesztette eszméletét, mert súlyosan megsérült.

Ugyanígy vallott Juhász Gyula is, aki állítólag Rédey nevével látott egy írást, amelyben a rossz oszlopok voltak felsorolva. Ezt a jelentést ő egy szemétkosárban találta.

A két sértett után dr. Horváth Arthur törvényszéki szakértő terjesztette elő véleményét. Eszerint Batár Sándor és Juhász Gyula sérülése 20 napon túl gyógyult. Pecze János és Felházi Elemér belső vérzés következtében halt meg. Azonnali orvosi beavatkozás esetén sem lehetett volna őket megmenteni. A boncolás adatai szerint az elhunytak gyomrában semmi nyoma sem volt a szesz italnak. Dr. Ökrös Sándor klinikai tanársegéd ugyanígy nyilatkozott.

Majd Harsányi Lajos, Dede Sándor és Szűcs Imre napszámosokat hallgatta ki a bíróság. Vallomásuk jelentéktelen volt.

Nagy Ernő műszaki főtanácsos, posta- és táviradaigazgató szerint az oszlopok nem voltak impregnálva s ezért élettartamuk igen csekély. A szerencsétlenséget elsősorban az okozta, hogy egyszerre két oszlopot szereltek és az oszlopokat nem kötötték ki huzalkötéssel, a harmadik drót leszerelésével óriási dinamikai erő szabadult az oszlopra, amely ennek következtében eltört.

Mezei Bertalan kereskedelmi miniszteri tanácsos szerint a szerencsétlenség úgy keletkezett, hogy a szerelő munkások nem a kellő óvatossággal tehermentesítették a feszítő oszlopot s olyan dinamikus erők léptek fel, amelyek minden körülmények között elidéztek a bajt.

Veress Béla, a villamosüzem igazgatója elmondta, hogy négy nappal a szerencsétlenséget megelőzően azt az utasítást adta Rédeynek, hogy csúttörtökön helyezzen el három faéket a szesziföldében. A főszereplő azonban csúttörtök helyett hétfőn, tehát a szerencsétlenség napján akart elmenni a szesziföldébe. Bemutatta továbbá az ügyrendet, amely szerint a hálózati munkálatoknál a felügyelet a főszereplő kötelessége volt.

Majd dr. Kádár István ügyész mondotta el világos logikával, éles judiciummal alátámasztott vádbeszédét, melyben kifejtette, hogy a sze-

rencsétlenségért mindkét vádlott felelős. Szerinte ebben a kérdésben a vezetőség nem állt hivatás magaslatán s bár tudták, hogy az oszlopok korhadttak és szinte a levegőben lógtak, nem figyelemztették a munkásokat kellő óvatosságra. Kérte mindkét vádlott megbüntetését.

Veress Béla védője, dr. Aczél Jenő ügyvéd védőbeszédében azt fejtegette, hogy a szerencsétlenséget maguk a szerelő munkások idézték elő, akik nem jártak el a kellő gondossággal. Mikor elvágták a drótokat, 54 mázsányi rántó erő szakadt a két oszlopra, amelyek mint valami gyufaszálak törték el. Kérte a védenccé felmentését.

Rédey István védője, dr. Szabó Miklós ügyvéd azt vitatta, hogy a főszereplő a lehetőséghez képest gondosan járt el s a szerencsétlenségért jórésben a sértettek a felelősök.

A perbeszéd után Jeney elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a bíróság Veress Bélát az ellene emelt vád alól felmentette, mivel gondatlanságot nem lát fennforogni. Rédey Istvánt 2 rendbeli gondatlanságból okozott emberölés és kétrendbeli gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétségében mondta ki bűnösnek s ezért őt 3 hónapi fegyházra ítélte, a büntetés végrehajtását azonban az enyhítő körülményekre való tekintettel 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

Dr. Kádár István a felmentésért és az ítélet felfüggesztéséért felebezést jelentett be. Ugyancsak felebezett Rédey István is felmentése végett. Dr. Tóth Aurél, dr. Grünberger Jakab és dr. Hunyadi Béla felük nevében bejelentették, hogy amennyiben a főügyész visszavonná a felebezést, ők átveszik a vádat.

A tavaszi gyümölcsfa ápolás.

Annai az ellensége, betegsége gyümölcsfainknak, ha ellenük erőlyesen s a legfőbb „idején” nem védekezünk, úgy gyümölcsstermésre nem számíthatunk, sőt maga a fa is elpusztul.

Legelső teendő a hernyófészkek leszedése. Legjobb, ha ketten végzik. Felöltött a hernyózó-ollót kezelje s a hajlékony dereku gyermek pedig szedje a levágot fészkeket. A fa alatt hagyni nem szabad, mert onnan is felmászhat a hernyó. Hernyó fészkek elégetendők!

Ritkítsuk meg a fák elstürsödött koronáját! Levegőre, napfényre a fának is szüksége van! A korona belseje felé nő, vagy keresztbe nőtt ágak csonk nélkül levágandók. Távolítsuk el az elszáradt ágakat, mert a „szűz” tanyája az! Az elszáradt ág mindig az ép, egészséges részen távolítandó el, mert csak akkor tud begyógyulni. A sebet, általában a fán ejtett minden sebet gyümölcsfa kárányal kenjük be. Előzőleg a sebet éles késsel simára faragjuk.

Óreg repedezett héjú fák kergét tompa élű késsel, vagy ha van, úgy kéregkaparóval tisztítsuk meg. Utána kiérdemesült gyökérkefe, vagy drótkéfével szabadítsuk meg a mohától, zuzmától.

Mindezek után beszélhetünk a permetezésről.

Ahol vértetvesek az alma-, vagy körtefák, azokat Endának hatszoros, Novendának tizenkétszeres mennyiségű vízzel hígított oldatával permetezzük meg. Nedves, azóli héjú fát hiába permetezzünk. Eső után várjuk meg, míg a fa megszárad. Ha fakadni kezd a rügy, a fenti szerekekkel permetezni nem szabad. Elégeti a rügyet

A keménymagu gyümölcsfákat gomba betegségek ellen 3 százalékos bordói lével locsolás-szerűen permetezzük. Úgy értsük, hogy a permetezést a korona tetején kezdjük s a törzsön végezzük. Egy hétre az ugynevezett mézskénlével locsolásszerűen ismét permetezzünk. Ez utóbbi két-féle permetező anyaggal minden gyümölcsfa eredményesen permetezhető gombák és rovarok ellen. Csak vértetű esetén kell Endát használni. Permetezésre napos, fagymentes idő alkalmas.

Enda Novenda elkészítéséről fentebb volt szó.

A 3 százalékos bordói levet mindenki el tudja készíteni. (100 liter víz, ebből faedénybe kimerítünk annyit, amelyben 3 kg. rézgálic feloldható, vasedényben rézgálicot oldani nem szabad), majd vederben megoltunk 1 és fél kg. meszet. Használhatunk szalonás meszet is, de az régi ne legyen. Ebből ugyanannyit kell vennünk, mint a rézgálicból. A vízbe először a meszet öntjük, majd folytonos keverés közben vékony sugárban a rézgálicoldatot. Itt jegyezzem meg, szőlőpermetezésnél is így kell a bordói levet készíteni, először a méz kerül a kádba, aztán a rézgálicoldatot, természetesen gyengébb százalékban.

Gyümölcsfakátrányt magunk is készíthetünk. Közönséges kátrányt lassu szabad tűzön egy óra hosszáig forralunk, ha kihűlt, használhatjuk sebkénésre. Ha hig maradna, főzés után úgy negyedr, vagy fél-annyi szalonasmésznek hozzáadjásával adjuk meg neki a kellő sűrűséget.

A mézskénlé készítése sem nagy fáradság és olcsó. Körülbelül 20 literes vasüstben (bogrács) megoltunk 1 és fél kg. darabos égetett meszet kettő liternyi vízben. Az oltott mézhez részletekben hozzákeverünk két kg. elneport (kénvirágot) és alaposan elkeverjük. Ezután még 8 liter vizet öntünk hozzá és jól elkeverjük.

A keverőfán késsel megjelöljük a folyadék magasságát. A keveréket felforraljuk és háromnegyed, esetleg egy óra hosszáig főzzük. Az elpárolgott vizet a keverőn levő jelleg időnként forróvízzel pótoljuk. A forralás befejeztével ismét kiegészítjük a jelleg. Permetező hordóba öntjük és hozzá 40 liter vizet adunk. Ezzel kész a téli permetezésre alkalmas mézskénlé. Főzésnél vigyázni kell, nehogy a szembe kerüljön, mert erősen maró folyadék. Amit egy nap főzünk, aznap el is kell használni. Ha valami okból másnapra kimaradna, kevés petrolumot öntünk rá.

Pöszméte terméseket önkretető amerikai lisztharmat ellen ez a legjobb védekező anyag. A bokrok-ból vágjuk ki az öreg mohás, zuzmós ágakat, majd mézskénlével alaposan permetezzük meg a bokrokat. Napos időben. Igyekeznünk kell, mert nemsokára a pöszméte fakad s akkor már lekéstünk a permetezéssel.

Vörösréz permetezővel mézskénlével permetezni nem szabad, mert önkreteszi. Ha a permetező belül ónozott, úgy igen. Lehet vederbe öntött levet seprődarabbal is ráfröcskölni a bokorra. Csak a szembe ne kerüljön. R-r.

Pérez-re van szüksége?

Ingatlan-át kívánja eladni? akkor hirdessen a „Gazdasági és Pénzpiac”-ban. Hajdúvármegyében hirdetések felvételére megbízott: Grassl, Debrecen, Piac-utca 16. sz., dohánytőzsdé.

HIREK.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor urvacsoasz-tással kapcsolatban Demjén Ferenc lelkész prédikál, urvacsoai beszédet tart Fehér János segédlelkész; délután 2 órakor Kovács Lajos vallástani-lelkész prédikál.

— **Küldöttség dr. Baltazár püspöknél.** A hajdusoboszlói református presbitérium 12 tagú küldöttsége jelent meg február hó 28-án délelőtt Debrecenben dr. Baltazár Dezső tiszántúli püspök előtt. A küldöttség tagjai voltak Demjén Ferenc, Béteky Lajos lelkészek, dr. Márton Gábor polgármester-főgondnok, Tóth Gábor, B. Nagy János, Kovács Gábor, Kircsi István, Somogyi Abert, Ujváry József, M. Tóth Bálint, Décsey Sándor (VI. t.), Bor János igazgató-tanító presbiterek. Demjén Ferenc lelkész-elnök ecsetelte az egyház szomorú anyagi állapotát, amely miatt a presbitérium kénytelen volt iskolái feladására vonatkozó múlt évi határozatához ragaszkodni. Kérte dr. Baltazár püspököt, hogy tegye lehetővé olyan összegű államsegély kiutalását, mely az iskolák kérdés nehézségeit egyszersmindenkora megoldja. Dr. Baltazár püspök felelte szívélyesen fogadta a küldöttséget. Kijelentette, hogy ismeri a szoboszlói egyház súlyos helyzetét és mint konventi elnök éppen ez okból minden erejét latba veti ahhoz, hogy a tervbevett új népiskolai törvényt a kormány sürgősen megalkossa. Hiszi, hogy ez rövid időn belül megtörténik. Kijelentette azt is, hogy egyetlen kálvinista népiskola sem adható fel, azokhoz az egyház érdekében ragaszkodni kell. Béteky Lajos lelkész a hátralékos tanítói fizetések kölcsöntyét tette szóvá. Baltazár püspök ennek megszüregésére is szívesen vállalkozott, majd hosszabb ideig elbeszélgetett még a küldöttség tagjaival, akik biztató reménységgel távoztak a püspök dolgozó szobájából.

— **200 ezer pengőt** vett fel a kormány a 15 milliós kölcsön költségvetésébe a hajdusoboszlói hóforrások földgázhozamának a teljes kihasználása céljaira. Lapunk mult számában említett eme híradásunkat Imrédy Béla pénzügyminiszter a képviselőház keddi ülésében jelentette be a Háznak.

— **Hajduvármegye közigazgatási bizottsága és kisgyűlése** március 13-án délelőtt 9, illetve fél 11 órakor Debrecenben a vármegyei székházban báró Vay László főispán elnöklése mellett ülést tart.

— **A hajdusoboszlói Iparos Dalkör** március 26-án, délután 6 órakor tartja évi rendes közgyűlését az ipartestületi székházban dr. Erdős Kálmán ny. polgármester elnökle mellett. A közgyűlést társasvacsoa fogja követni.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasság-kihirdetés: Hább Gyula és B. Nagy Eszter, B. Nagy István és Nagy Eszter, Polacsek Dezső és Braunstein Frida. Házasságot kötöttek: Bak József és Kőte Johanna, Ökrös Nagy Sándor és Vácsi Piroška, Meczkó Lajos és Dobozi Piroška, Balla Sándor és Dabóczi Eszter, B. Nagy Imre és Szűcs Erzsébet, Jenei József és Dobozi Erzsébet, Halálozások: E. Lukács Sámuel 73 éves, K. Szilágyi Istvánné Madarász Etelka 52 éves, Kőte Imre 78 éves. Születések: Szarvas Péter leánya Irma, Hűse Lajos fia Sándor, Fazekas Mihályné fia Ferenc, Pápis Sándor fia Sándor, Zöld Gerzson leánya Juliánna.

— **Dr. Fonet Béla** debreceni egyetemi tanár, az országos nevű belgyógyász ma délután 3 órakor Hajdusoboszlón, a református központi iskola emeleti dísztermében előadást tart „A tifusz betegség okai” címen. A nagyérdéki előadásra e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét. Városunkban ez az orvosi téma szomorúan aktuálissá vált. Az előadás díjtalan.

— **A református elemi iskola** március 15-én, délelőtt 9 órakor hazafias ünnepélyt tart az iskola emeleti dísztermében.

— **A hajduvidéki-alszabolcsi református egyházmegye** rendkívüli közgyűlését márc. 9-én, délelőtt 10 órakor tartja Debrecenben, a vármegyei székházban.

— **Az Országos Gazdasági Liga** helyi csoportja jövő vasárnap (márc. 12-ikén) délután tartja alakuló gyűlését a központi elemi iskola emeleti nagytermében, melyre a központból többen lejönnek a Liga céljainak és működésének az ismeretése végett. A gróf Hadik János elnökle alatt működő Gazdasági Liga a kisgazdatársadalomnak minden politikától mentes szabad szervezete. Díjlanul közbenjár és utbaigazítást ad tagjainak földteherrendezési és gazdavédelmi ügyekben, még a postaköltséget sem számítja fel a központi iroda. Hajdusoboszlón több mint ezer aláírt tagja van már az Országos Gazdasági Ligának, ezek alkotják meg most maguk közül a helyi csoportot, miután közülük igen sokan tapasztalták már a Liga központi irodájának áldásos működését és ügyükben való sikeres közbenjárását. Kabán, Hajdusovátton, Nádudvaron szintén több száz tagja van a Ligának. Balmazújvárosban ma délután alakul meg a helyi csoport, amelyre a központból: Fáy József és Bikics Lóránd igazgatók s dr. Farkas Endre, Szabó István és Markovics Miklós szakelőadók leérkezését várják.

— **Halálozások.** A régi békebeli jó magyar világnak jellegzetes alakja volt Hajdusoboszlón idős Kőte Imre helybeli lakos. Több mint negyven éven át „vőfélyi” szerepet töltött be a lakodalmas házaknál. Ezen tisztes megbízatása sok ismerőst, tisztelt, barátot szerzett neki. 2000 lakodalmat, ugyanannyi új párt szolgált ki tisztelettel, becsülettel, illedelemmel. Nemrégiben vonult nyugalomba, fiának ifju Kőte Imrénnek adván át eddigi szerepét. 78 éves korában érte utól a halál. Tegnap délelőtt temették el nagy részvét mellett. — Szőlősi Sámuel hajdusovátai birtokos, községi képviselő és református presbiter 68 éves korában hirtelen meghalt. Temetése tegnap délelőtt ment végbe általános részvét mellett Hajdusovátton.

— **A bélyegtelen kérvények sorsa.** Értesülésünk szerint március 1-től kezdve a hatóságok a bélyegtelen kérvényeket nem letelezik meg, hanem elintézés nélkül visszaküldik a félnek, mert egy 1.60 pengős bélyeglet igénylő beadvány utólagos illetékének a beszedése 4 pengő értékű akták szerkesztését és nagy utánjárást jelent a gyakorlatban.

— **Óra- és ékszerjavításokat** legolcsóbban jóállással készít. Régi aranyat és fogaranyat rendkívül magas áron készpénzfizetés mellett veszek! Szemüvegek nagy választékban. Grósz József óras és ékszerész.

Vennék husz kat. hold elsőrendű tanyás földet. Közel a városhoz; vasúti megálló, vagy kövesut mellett. Cim a kiadóban.

— **Palágyiné Gargya Jolán** dohányárudájában mindenféle általános és különlegességi dohányáru, tanathon 2 kilós dobozokban is, postai és pénzügyi értékcikkek, váltó-úrlapok, különböző játékkártyák, osztálysorsjegyek, a „Független Hajduság” helyi lap, debreceni és fővárosi napilapok, iskolaszerek, papírárak állandóan beszerezhetők. Olvasóink figyelmét nem kerülheti el a Palágyiné Gargya Jolán urasszony neve, aki Hajdusoboszlón éveken át volt közszeretben álló tanítónője a helybeli református elemi iskolának és polgári iskolának. Édesatyja pedig néhai Gargya Márton, városunkban a tanítói pályán 42 éven keresztül működött. A régi nemzedék az ő nevét szeretettel emlegeti ma is, Aki a Palágyiné trafiküzletét bizalommal felkeresi, nem megy idegen helyre és bizonyára meglepődéssel fog onnan távozni.

Riadó házassúdvár. VII. tized 46. sz. házassúdvár 1933 május 1-től hasznosbérbe kiadó. Esetleg két részben is. Értekezni lehet: Borbély Samu tulajdonossal. I. tized 281/a

1116—1932. vght. sz.

Árverési hirdetés.

Dr. Géza Imre budapesti (VI., Aréna-ut 86/b.) ügyvéd által képviselt Magyar Siemens Reiniger Veifa r.-t. javára 3491 P tőke és több követelés járuléka erejéig a budapesti közp. kir. járásbíró 1931. évi 11. P. 36531. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1932. évi január hó 27-én lefoglalt, 4885 P-re becsült ingóságokra az árverés elrendeltét, végrehajtást szenvedő lakásán és orvosi rendelőjében Hajdusoboszló, Rákóczi-ut leendő megtartására határidőtől 1933. évi márc. hó 8. napjának délutáni 3 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt röntgen, készülék, Orthoskop, kábelek, Astral átvilágító ernyő s b. s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek — de legalább a becsár, illetve a kirendelendő szakértő által az árverés előtt megállapítandó becsérték, mint kikiáltási ár 2/3-részéért — készpénzfizetés mellett el fogom adni.

Hajdusoboszló, 1933. évi febr. hó 6. napján.

báró Dániel Elek
kir. jbirósági végrehajtó.

Megérkeztek a tavaszi és nyári szövet-ujdonságok!

Ezek között: kék, fekete és kangarn jó minőségű szövetek, melyekből mérték után öt havi részletfizetésre is legolcsóbban készülnek öltönyök.

Mintáim megtekinthetők üzletben és kívánatra azokat házhoz is elviszem.

A beállott súlyos gazdasági viszonyok ismerése következtében az árakat mélyen leszállítottam és úgy öltönyök készítését, vagy fordítását, valamint mindennemű szabó szakmába vágó munkákat olcsón készítek. Öltönyvasalás javítás nélkül 1 pengő.

Női kabátok és kosztümök készítését és fordítását olcsó díjazásért elvállalom.

Teljes tisztelettel:

Sztuchlik József
úri szabó

Horthy Miklós-ut 1. sz.
Horogh építész házában.

A hajdusoboszlói kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságtól.
6319—1932. tkszám.

Árverési hirdetés-kivonat.

Weisz Ernő Utóda végrehajtónak, Muhi Dániel és neje Lázár Juliánna végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1298 P 77 f. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a hajdusoboszlói kir. járásbíró területén levő és Hajdusoboszló m. városban fekvő és a hajdusoboszlói 3256. sz. tkvi betétben A. I. 3. sor-, 344. hrsz. alatt felvett Muhi Dániel és neje Lázár Juliánna nevén álló és a beltelekben I. t. 259/b. szám alatti 122 négyzetméter ház és udvarra 3,300 P, azaz Háromezerháromszáz pengő kikiáltási árban, az árverési hirdetés és árverési feltételekben foglaltak alapján elrendelte.

Az árverést 1933. évi március hó 21. napján, délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Szilfákajla-u. 1. sz. 7. ajtó) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltástól letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltásnak átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. tc. 147., 150., 170. §§.; 1908. évi XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási ár alacsonyabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908. LXI. t.-c. 25. §.)

Hajdusoboszló, 1933. évi jan. hó 25. napján.

Dr. Verécszi s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:
Szűcs, kiadó.

Gyökerez szőlővesszők,
csemege s borfajok fajtisztán legolcsóbban

Kállay Miklós szőlő-
bérgazdaságánál,
Kállósemjén (Szabolcs-megye) kaphatók.

A „FUTOR” eredeti gyári áron beszerezhető: ifj. Göblyös Ferenc kereskedőnél

Hajdusoboszlón.
Legolcsóbb bevásárlási forrás!

— **A fehér fakir.** Bombay villanegyedében él a „fehér fakir”, akit a hinduk valóságos szentként tisztelnek. A „Fakir” gyógyítással foglalkozik és valahányszor meggyógyít valakit, a bensülöttek azt mondják, hogy csodát tesz. Most egy Indiából érkező levél, leleplezi a „fehér fakirt”. Kiderült, hogy a hinduk bálványa, magyar származású és a neve Barabás Kálmán szegény egyetemi hallgató volt Budapesten és azzal tartotta fenn magát, hogy a Tolnai Világlapjának előfizetőket gyűjtött.

— **A 64 éves táncosnő titkai.** Az örökifjú Mistinguettől rendkívül érdekes cikket olvashatnak a Délibáb új számában, amely gazdag tartalommal jelent meg Pompás színházi beszámolókat, filmriportokat, budapesti és külföldi rádióműsorokat, teljes operaszöveget és folytatásos regényt közöl a népszerű színházi képeslap, amely 84 oldal terjedelemben és 120 képpel jelent meg.

— **Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás látogatóinak elszállásolása.** Az ezévből március 23—27-én rendezendő országos mezőgazdasági kiállítás látogatóinak elszállásolását a kiállítás rendezőbizottságának felkérésére ez évben is Budapest székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala vállalta magára. Az elszállásolás elsősorban a budapesti szállodákban és penziókban történik, ahol mindenki igényeinek megfelelő árban kaphat szállást és ellátást. Vidéki tanulmányi csoportok olcsó csoportos elszállásolásáról hasonlóképpen megfelelő gondoskodás történik. Ajánlatos, hogy a kiállítás látogatói szállásigényeiket már jó előre bejelentésük Budapest székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalánál (Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.), amely azokat postafordultával elintézi és választ ad. A vidéki és külföldi vendégek fogadására, utbaigazítására és elszállásolására az Idegenforgalmi Hivatal a kiállítás tartama alatt a budapesti pályaudvarokon kirendeltségeket fog fenntartani.

— **A népművészet gyöngyei a mezőgazdasági kiállításon.** Az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottsága, miként az előző években, úgy ezidén is nagy súlyt vet arra, hogy a március 23—27. napjain rendezendő kiállításon az ország egyszerű és népművészeti háziiparát és az attól el nem választható iparművészetét minél nagyobb teljességben mutassa be. A vásárlókat kutatók részére a pazar bőségben fog kínálkozni a szines, eredeti, ötletes, szép, jó és praktikus dolgok sokasága: a lakádiszítók függönyök, terítők, takarók, párnák, szőtesek; varrott, orsós és rece csipkék; a gyöngyszemű sárkőzi, a színekben bujjalkodó mezőkövesdi, az erőteljes kalotaszegi himzések, a kapuvári bektótes munkák; futó- és perzsaszőnyegek és általában a női kézimunkák minden változata. A fából való szebbnél-szebb dobozok, dísz tárgyak, a cserépből való vázák, finom börmunkák, fából, szövetből való játékok a magyar leleményesség, izlés és szorgalom élő bizonyítékai lesznek. A kiállításnak azonban nemcsak az az igen helyes elgondolás a célja, hogy a vásárlókönység közvetlenül találkozhassék a termelővel, hanem az is, hogy oktatásul és irányításul szolgáljon azok részére, akik a falusi lakosságon segíteni akarnak. Így a háziipari kiállítás keretében még bemutatásra kerülő igák, szekérszek, gazdasági kosarak, tojás- és gyümölcszállító gyékényládák, ködmönök, bekecsék, zsíros bőrök, házivászon ruhák, zsákok a maguk igénytelen egyszerűségükben talán nem fogják megállítani a feleségének, gyermekének, kedvesének vásárlókat látogatót, de meg fog állani előttük minden gazda, a faluját vezető pap, tanító és jegyző, aki meleg magyar szívet folyton azon tépelődik, miként tudná népet gazdaságilag és erkölcsileg fejlebb emelni.

— **Kincs Elek:** „A telepítés nemzeti jelentősége” című közérdekű munkája megr. nde hető: Martineum Rt. könyvkere kedésében Szomba helyen. Ára: 8 fillér és 10 f. postaköltség. Küldhető bélyegben.

Nagyságos Asszonyom!

Az egyre súlyosbodó gazdasági viszonyok és csökkent kereseti lehetőségek arra indítottak, hogy régi jóhírnevű

üzletemet és nagy áruraktáramat

teljesen átszervezzem. Szemelőtt tartva nb. vevőim érdekeit, elhatároztam, hogy állandó alkalmi vételek révén oly olcsó áron hozok forgalomba **divatos női és férfi szöveteket, selymet, mosóárut, vászon és asztalneműt** stb., hogy érdemes legyen és kifizetődjön nálam vásárolni.

Hangsúlyozom, hogy minőség tekintetében kizárólag elsőrendű, teljesen megbízható árut tartok, mely minden tekintetben kielégíti a legkényesebb izlést is. Árat illetően pedig minden egyes cikk valóban olcsóbb a napi árnál.

Készpénzért, tehát olcsóbban vásárolok, kis rezsivel vezetem üzletem, ez a titka, hogy olcsón árulhatok.

Méltóztasson személyesen meggyőződni hirdetésem valódiságáról, véteikényszer nélkül bemutatom számottevő raktáram ujdonságait, mintákat szívesen küldök.

Béke-áruház, Debrecen, Szent Anna-utca 2.

Hajduszoboszlóiak találkozóhelye az István király szálloda

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 8.

Nyugati-pályaudvar mellett. A szállodában étterem, kávéház és am. bar. Telefonszámok (Interurban): 202-43, 294-34. Sürgőnycim: Hotelist.

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, lift. A szállodában kávéház, cukrászda és fodrász-terem. A keleti pályaudvartól közvetlen villamos összeköttetés: 2-es és 46-os kocsikkal.

— **A hajduszoboszlói fiatalság** által 1933 év február hó 18-án és 19-én az Urániában tartott műkedvelő előadás pénztári elszámolása. Bevétel 277 P 20 f., kiadás 250 P 44 f., maradvány, mint tiszta jövedelem 26 P 76 f. Ez összeget a Keresztény Ifjúsági Egyesület pénztárába hszolgáltattuk. Ifju Varga András pénztárnok, ifju Páll Ferenc rendező, ifju Hunyadi István ellenőr.

— **Magyar Zenealbum** címen a magyar zenei élet szempontjából nagyjelentőségű kottagyűjtemény áll szervezés alatt, melyben helyet adnak minden komoly magyar zeneszerzőnek. Az akció elé nagy érdeklődéssel tekint a zenei világ. A „Magyar Zenealbum” kiadóhivatala (Ujpest, gr. Apponyi-u. 20.) szívesen fogadja a zeneszerzők megkeresését. Válaszbélyeg melléklendő.

Fizessen elő

a legjobb rádiólapra

a RÁDIÓ ÉLET-re.

Előfizetési ár: 1 évre 10 — P. Félévre 5-50 P. Negyedévre 2-80 P. Egy óra 1 P.

Kiadóhivatal: Budapest, IV., Rápoly király-ut 10. szám.

Megtakarított pénzt gyümölcsöztesse a 48—1933.

Magyar Távirati Iroda Rt. és Rádió bankjánál a

Magyar Nemzeti Gazdasági Bank Rt.-nél, Budapest, IV., Rápoly-király-ut 10. sz.

Takarék- és folyószámlabetét után ez a bank fizeti a legmagasabb kamatot.

Pénz küldhető postautalványon, vagy a 21,261. számú csekkszámára.

Kiadó lakás. A VII. tized Szovátí-ut 219 szám alatt két utcai szoba, veranda, fürdőszoba, konyha, kamarák és udvarhasználati, csinos új házban levő lakás azonnali beköltözésre kiadó. Ezen házudvar esetleg eladó. Értekezni lehet: a helyszínen.

Hirdetmény.

A m. kir. Pénzügyminiszternek 178,000—1932. számú kőrendeleté „az a természetes személy, aki folyó évi együttesen kezelt közadótartozásának egy, vagy több negyedévi részletét előre befizeti, az előre befizetett összeg minden pengője után évi 6 százalékos kamattérítésben részesül és pedig ha a befizetés a hó első felében történt, a hó 16 napjától, ha pedig a befizetés a hó második felében történt, a befizetést követő hó első napjától az előre fizetett negyedévi részlet befizetési határnapjáig, vagyis a naplári évnegyed második havának 15 napjáig.” Kamattérítés csak természetes személyeknek jár. Kamattérítést és kizárólag esedékessé még nem vált közadótartozásra teljesített előfizetések

után jár. A kamattérítést az előfizetés teljesítése alkalmával kell az adózó javára megállapítani, „a 10 P aluli összegek után előfizetés esetében kamattérítésnek nincsen helye.” Az egyéb köztartozásokra teljesített előfizetéseknek kamattérítésnek helye nincs. „Az a természetes személy, aki adóltartozását és pedig úgy az esetleges hátralevőt, mint a folyó évi előírást november hó 15-ig teljesen kiegyenlíti, az a folyó évi tartozására tényleg befizetett tőkeösszeg után 2 százalékos kamattérítést kap.”

Kamattérítés csak természetes személyeknek jár. Ha a második árverésen tett legmagasabb ajánlat a tárgy tényleges értékével nem áll arányban és remélhető, hogy a tárgy szabadkézből kedvezőbben értékesíthető, úgy azt nem kell a legelőbbit ígérőnek átengedni. „Jogában áll a városi adóhivatalnak a lefoglalt tárgyakat a tulajdonos beleegyezésével árverésen kívül is a lefoglalt ingóság becsértékének legalább $\frac{3}{4}$ részéért szabadkézből értékesíteni.” Ha a második árverés eredményre nem vezetett városi adóhivatal a lefoglalt tárgyakat a tulajdonos beleegyezése nélkül és a becsértékre való tekintet nélkül szabadkézből értékesítheti.

Ha a köztartozások miatt állat foglaltatott le, a marhalevéltre fel kell tüntetni azt, hogy az állat közadók fejében lefoglaltatott és milyen becsértékben. A tulajdonos a köztartozások miatt lefoglalt állatot szabadkézből értékesítheti azzal a feltétellel, hogy az eladási árnak 75 százalékát, illetőleg ha az állat a marhalevélen feltüntetett becsértékének 75 százalékát a tulajdonos köztartozásai javára befizeti, az állat az érvényesített köztartozásokra nézve a foglalt alól mentesül.

Hajduszoboszló, 1933 febr. 11.

Dr. Márton Gábor polgármester.

ad. 1159—1933.

Hirdetmény.

Arról győződtem meg, hogy a fákon és bokrokon a hernyófészkek a múlt években tapasztaltaknál sokkal nagyobb mértékben jelentkeznek úgy, hogy e téren a legerélyesebb védekezési eszközöket kell alkalmazni s az ellenőrzést az eddigiek-nél szigorúbb mértékben kell végeztetni.

Ismételten felhívom azért a gyümölcsfa tulajdonos gazdákat, hogy a hernyózást a hernyók kikéltése előtt idejében, lehetőleg már most kivétel nélkül eszközöljék, mert a védekezés csak úgy lehet eredményes, ha azt mindenki lelkiismeretesen és pontosan elvégzi.

A mulasztók ellen a kihágási eljárást soronkívül folyamatba fogom tételni.

Hajduszoboszló, 1933 febr. 24.

Dr. Márton Gábor polgármester.

2513—1933.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a város erdejében mintegy 60 q széna folyó évi március hó 5-én, délután 3 órakor nyilvános árverésen a legelőbbit ígérőknek eladatik. Vételárat veendő kiküldöttek kezeihez azonnal kifizetni tartozik.

Hajduszoboszló, 1933 febr. 28.

Dr. Márton Gábor polgármester.

Hirdessen a „Független Hajduság”-ban.